

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGELTLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben.			
Egy evre . . . 10 kor. — fill.	Egy evre . . . 16 kor. — fill.		
Fél evre . . . 6	Fél evre . . . 8		
Negyed evre . . . 2	Negyed evre . . . 4		
Egy óra . . . 1	Egy óra . . . 1		
Egyeszeszám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **Ifj. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOPPMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábon petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Egy maréknyi földről.

(A mit sajnáltak a Kossuth emlékének áldozni.)

Az Amerikába vándorolt clevelandi magyar testvéreink, midőn a nagy idegen földön Kossuth Lajosnak ércszobrot állítanak, bizodalmas, testvéri kérést levelet intéztek a magyar haza vármegyéihez egy egy marok földért. Azon czélból kérték ezt a maroknyi földet, hogy Kossuth Lajos szobrának még a tengerentuli idegen földön is magyar földből hordjunk össze alapot. És az idők végéig magyar földön álljon még az amerikai Kossuth szobor is.

Az amerikai magyar testvérek bizodalmas kérése szava nem is hangzott el hiába. A vármegyéek történeti szent helyeinkről küldözték debreczeni Tóth András mester czimére, az amerikai Kossuth szoborhoz, maroknyi földet, különösen a midőn a mester még külön ajánlott levélben is sürgette, kérte a hazafias vármegyéktől a földet. Ekkor meg már a legkéselemesebb is igyekezett a fölkérésnek eleget tenni. Nemcsak a vármegyéek, de magánosok is lelkes készségeggel gyűjtötték össze szent helyeinkről a földet,

És mégis, a horvát megyéket nem számítva, 4 olyan vármegye került, a

mely maroknyi földet sem áldoz Kossuthért. Egyébként is hirhedt vármegye ez mind a 4, de ennyire idegen lelkűnek, sülyed hitűnek és érzésűnek még sem tartottuk volna őket, értjük e vármegyéek vezetőit, hogy a Kossuth születése évében, ily példát mutató nemzeti mozgalomnál is szégyen nélküli vakmerőséggel zárkoznak el és szoritják markokba a maroknyi magyar földet, amelynek a porszemére is érdemetlenek, méltatlanok a testvéri bizodalmas kérészót megvető, a Kossuth emléket fitymálva tagadó rut, hazafiatlan eljárások miatt.

Hát nem tudják Brassóban, Szébenben, Máramaros és Mosony vármegyéekben az alispán urék, ki volt az a Kossuth?

Mi tudjuk, hogy Máramarosban dobra ütötték már a gyülevészek a koldusok tarisznyáját is, tudjuk, Brassó, Szében, Mosonyvármegyéekben sem a turul madár, de az undok kétfejű sas a szentmadár, hanem azért azt még sem tételeztük fel felölök sem, mert a legnagyobb képtelenségnek tartottuk, hogy kerüljön Magyarországon vármegye, mely Kossuth emlékének áldozni sajnál egy maroknyi földet. Pedig került vármegye. Nem is 1, hanem 4! Brassó, Szében, Mosony, Máramaros megyék ezek.

Ha van a magyar nemzetnek erkölcsi pellengérje, ha van a magyar nemzetnek önérzete, ereje, akkor ezen 4 vármegyéek a vezetői megérdemlik a vesszőfutást. És telármás sajtó, most fujj bele a kürtödbe, kürtöld ki, hadd szégyeljük magokat, ha ugyan a szégyenpir még lelkökhöz férközhet, Brassó, Szében, Máramaros, Mosonyvármegyéek alispánjai voltak azok, a kik még a tengerentulról kérve-kért maroknyi földet sem áldozták Kossuth emlékének.

Hejh! volna csak igazán a régi erős, büszke magyar a magyar, az ilyen dudvákat kiirtaná a magyar földből, mert egyetlen árva porszemre sem érdemesek ezek, akik a Kossuth emléketől még a maroknyi földet is sajnálták.

Ifjabb Móricz Pál.

Magyar föld Amerikában.

(Küldemények a Kossuth-szobor talapzata alá.)

Még maiglan is érkeznek föld küldemények Tóth András mesterhez az Amerikai Kossuth-szobor talapzata alá, Magyar hazánknek megannyi szentelt helyéről érkeznek ezek a földek és a kíséző levelekben a Kossuth emléke iránt érzett szent és dicső kegyeletnek a megnyilvánulása mellett, mintha történelmünk jelesebbnél jelesebb

Állatjellemelek.

(Megfigyelések.)

Két kopóm van. Egy napon születtek, együtt nőttek fel. Testvérek. — Mindakettő szenvedélyes és kitartó hajtó. Ha az egyik valamit felfer, a másik már ott van, mert a hajtás kettősben szép és összhangzó. Ha az egyik kedvetlen, a másik is az, hogy ha az egyik nem eszik, a másik sem. Minden cselekvésük egy.

Ennyit bevezetésül.

Egy ízben a nőstény egy téli vadászat alkalmával az álla alatt jelentékeny vágott sebet kapott, hogy mi módon, nem tudom.

Minden kutya a maga orvosa.

Igen ám, de ez esetben nem lehetett, mert a sebhelyhez nem férhetett hozzá.

Mi történt?

Az, hogy a kan kopó vitte az orvos szerepét. — Mi módon beszéltek össze, nem tudom, de a valóság az, hogy a nosztény leült, állat magasra fölemelte, a kan kutya meg alája feküdt, nyelvét felkanyarította s minden nap tisztára nyalta a sebet. És így ment ez nap-nap után, míg végre a

seb tiszta lett s a gyógyulás eredményesen befejeződött. — Ki tanította a kutyát erre?

A kutya okos állat. Nem pusztá ösztön, a mit tesz. Számolni tud a cselekedeteivel, ez pedig több az ösztönszerűségnél.

A kopó kutyám nyolcz kölyköt vetett, melyekből hármat hagytam. Azonnal észrevette a hiányt, kereste a többit. A három kis kölyök közül valamelyiket elvettem. észrevette ezt is.

Érdekes, hogyan számol a kutya. Nem a lábujján, sem más módon. Megszagolja minden kölyköt s ha egy jellemző szag hiányzik, úgy tudja, hogy valamelyik távol van, vagy elvettem.

A kölykök nőttek napról-napra, szépen fejlődtek. Az anya tudta a kötelességét. — Mikor a fogak már alkalmatlanok s az emléket rágják, akkor az anya választ, nem egyszerűen, hanem fokozatosan.

Azután szoktatja az ételhez.

Ennek is különös módja van némely kutyánál. Elmegy valamely megszokott helyre, mondjuk a mészárszékbe, ott jóllakik. — Ha begye volna, talán nyakig. Azután hazasiet gyorsan, majd kiadja, úgy mint a ma-

dár s gyönyörködik, az apró jószágok falatozásában.

Ugyane kutya, amelyről szól az irás, megtette, hogy elrejtett néhány falatot Félre-eső helyre dugta el. Kapart kis gödröt, odatette a húst, vagy a csontot, azután be takarta.

Megszagolta a helyet, nem érzik-e a husnak szaga, úgy találta igen.

Fordított egyet a dolgon, kivette, más helyre tette, de mindenütt ugyanarra a tapasztalatra jutott.

Belátta, hogy így nem jó. Gondolkodott jól láttam, a falat eldugásán, sőt még panaszt is, oka volt, mert az udvaron más kutya is van.

En nem segitettem rajta. Hadd lássam tud-e ő magán. Tudott felment a padlásra. Ezt a helyet tartotta biztosnak, s mit gondolnak, mit csinált a kutyaész?

Elrejtette a falatot a mosórongyok közzé. Ennek ételszaga van, de utálatos, a kutya nem bántja, itt jó lesz. — Későbbben az eldugott étket felkereste, előhozta, s a fiait megetette.

Most így tesz mindig, mert a kutya következetes és okos állat.

Bod Péter.

eseményei elevenednének meg a különféle-
képpen írott betűkben és sorokban.

A korábbi földküldeményekről és kísé-
rő levelekről már egyizben számot adtunk
a lap hasábjain, mostan pedig az újabb
küldeményekről számolunk be, hogy ha-
zánknak mely részéből jutott föld az ame-
rikai Kossuth-szobor alá, mert sajnos és
szégyen, mintahogy azt máshelyütt tárgyal-
juk is, kerültek oly vármegyék is, melyek a
maroknyi földet sajnálták lerakni Kossuth
éreztalpa alá és elé.

Mi a föld küldeményeket kísérő leve-
leket, a miként azt lapunk tere engedi,
sorrendben közöljük. Nemzetünk történel-
mét ismeritek meg ezen levelekből is.

Ezen alkalommal Koncz Ákos Debre-
czen városi főlevéltárnoknak és írónak kö-
zöljük első helyen hazafias szép leve-
let, melynek kíséretében az általa fel-
kért kedves barátja, főtisztelendő Horváth
János feldebrői plebános által a kápolnai
csatasíkról kiemelt földet küldötte be az
amerikai Kossuth szobor alá.

(Kápolnai csatater földje.)

Tekintetes

Tóth András szobrász művész urnak
Debreczenben.

Mester!

Művészleked és mesterkezéd hatalmas
munkája nemsokára elmegy Amerikába, a
szabadság földjére, hogy tanuja legyen an-
nak a mélyseges szeretetnek, mely lélekben
egybeköti a mi szívünket azoknak a lelke-
vel, kik elszakadva a haza szent földjétől,
idegenben keresik boldogulásukat, vívódá-
saik, szenvedéseik és arczuk veriteke közt
is hálaosan emlékezve arról a szent földről,
melyen születtek.

Szobrod, melyet teremője leked alkot-
tott hazai földön fogja hirdetni a hazasze-
retetet, szabadságot és azt a meleg testvér
szeretetet, mely a tengerentúl magyarjait
egybeköti a mi szívünkkel. Ugy akartad,
hogy hazánk vérről szentelt földje legyen
alapja alkotásodnak. Azt óhajtottad, hogy
az a néhány porszem, mely szabadság-
harcunkat látta, kísérje el művedet oda, a
messze földre. . . Ugy kívántad, hogy
künn lakó honfitársaink szemét boruljanak
könnyekbe oszlopod lábainál midőn meg-
pillantják hazánk szent földjét, melynek
minden porszeme egy nagyra hivatott
nemzet dícsőségeről és fájdalomáról be-
szel. . .

Ugy tudom, hogy a kápolnai síkról
még nem kaptál hősök vere által megszentelt
porszemeket. Eppen azért egyik jó barátomat,
főtisztelendő Horváth Jenő feldebrői pleba-
nos urat felkértem, küldene nekem egy do-
boz földet, abból a porokból, melyek alatt
a kápolnai felistenek nyugosszák siri álmu-
kat. . . Kérésre kedves és hazafias so-
rok kíséretében megjött a szent föld arról
a helyről, hol hazánk legnagyobb fia, a haló
porában is áldott Kossuth Lajos imádkozott
a nemzet lassan szövődő szemfedele előtt. .
Onnan való ez a szent föld, ahol hős hon-
védeink táboroztak, majd pár órára meg-
megyivták azt a harcot, melyről a történe-
lem beszélni fog, míg magyar él e hazán.

Mester! Fogadd el ezen küldeményt
és csatolja művészleked honszerelme a
többi megszentelt porokhoz. Megtelt a sze-
mem könnyekkel, mikor megismertem a por-
szemeket. Eszembe jutottak a daliás idők s
azoknak langoló lelkesedése, kiknek honsze-
relme most is ott ég az esthajnal biborá-
ban és a puszták délibabjában. Csodás idők,
csodás emberek voltak azok, mi talán meg
se tudjuk őket érteni.

S ha majd magad is átszállva a ten-

geren, ott fogsz állani művészleked alkot-
tása előtt, küldj egy fohászt a magyarok Is-
tenéhez, hogy tartsa ébren bennünk a ha-
zaszeretet tüzét s áldja meg hazánkat nem
miértünk, akik csüggeteg lélekkel várjuk a
szabadság visszatérő hajnalát, hanem azok-
ért, kik szerettek, küzdöttek, szenvedtek és
meghaltak a hazáért. . . a szabadságért. . .

Fogadd őszinte üdvözlésemet, melylyel
vagyok

Debreczenben, 1902. július 23

tisztelő híved

Koncz Ákos

tb. tanácsnok.

(Mohács földje.)

Baranyavármegye alispánja Mohács
községéből, annak történelmi nevezetességű
csatahelyéről küldött egy kis zsáknyi földet
továbbítás végett. Hazafias tisztelettel küldte.

(A szalontai „Testhalom” földje.)

Csorvássy István ügyvéd, a nagysza-
lontai függetlenségi párt elnöke küldötte a
következő sorok kíséretében:

„Szalárdi krónikája szerint I-ső Rá-
kóczy György hadserege és a törökök kö-
zött a Győri Jakab alatt vezényelt 300 sza-
lontai vitéz hajduk által 1636-ban vívott
csatában a törökök tönkre verettek. A „Test-
halom”-nál volt a legnagyobb öldökles, mely-
et a Janicsárok szekérvárukból védelmeztek.
Ide temettek az ezen csatában elesett tö-
rök és magyar vitézeket. A halmot, mely
magosan kiemelkedik a síkföldön, a nép
szóhagyomány „Testhalom”-nak nevezte el,
s ma napig is így hívja. Magosan kiemelke-
dik N.-Szalonta város délfelöli síkhatárán.
Innen küldjük e földet a legnagyobb ma-
gyar, Magyarország ujjaalkotója, a világsza-
badság apostola, K o s s u t h a p á n k Cle-
velandban felállítandó szobra talapzata alá.

(Pusztaszer földje.)

Csongrád megye alispánjának utasítá-
sára Sövényháza község előjárói a Pusztas-
zeri rom tövéből ástak és küldöttek földet.
Honalapító Árpád apánk és vezérei által
szentelt földről is jutott tehát egy marok-
nyi a Kossuth-szobor talapzata alá.

(Torontáli föld.)

Gazdag Torontal megyéből, honnét a
magyar községeket a duló török hordák
pusztították ki, Szerb-Csanád község előjá-
rósága küldött földet közönséges hivatalos
átírat kíséretében, tudatván, hogy az ősrégi
Marosvár templom romjainak közeléből ás-
ták ki a küldött földet.

(A nagysallói csatater földje.)

Barsvármegye alispánjának, Simonyi
alispánnak az értesítése már többet mond.
Bejelentette, hogy „szabadságharcunk hő-
seinek vérvével szentelt nagysallói földből”
küldetett földet.

(Az Iházi pusztai csatater földje.)

Veszprém vármegye alispánja is ha-
zafias érzékéről tett bizonyosságot; midőn az
Iházi pusztai mellett vívott csatateréről sze-
reztetett be és küldetett a pápai főszolga-
bíróval földet. Az Iházi pusztai csatát 1849-
ben vívták honvédeink.

(Csornai csatater földje.)

A véres hadimezőkről felvonulnak elénk
a rettenhetetlen honvédek és a száguldó
délcegg huszáraink, midőn a sopronvármegyei

alispán kísérelve levelét olvassuk. Az al-
ispán ur a csornai hősi vér áztatta teme-
tőből küldetett földet.

(Az Avas hegyről.)

Miskolczon emlékezetes, nevezetes hegy
az „Avas” hegy. A reformátusoknak temp-
lomjuk is van ott. Aztán temető is van ott;
de az „avasi” pinczékben sokszor sirva-vi-
gadt a magyar. . . Borsodmegye alispánja
ezen „Avas” hegyből küldetett földet, hej,
pedig Borsod határában fekszik Ónod is. Az
az Ónod, hol Rákóczi Ferencz fejedelmünk
gyönyörű hercezaival az örökkön emlékeze-
tes és az osztrák sógoréknak örökkön faj-
dalmatos ónodi országgyűlést tartotta és a
hol a vitézlő urak kimondták a végzetes „Eb-
ura fakó” szót, utilapot kötvén a sógorék
talpa alá. . . De nem is bocsátották meg
azt soha, holta után sem, ma sem nagy
Rákóczinak.

(Marosvásárhelyi vértanúk földjéből.)

E küldöt maroknyi földhöz a követ-
kező szép sorokat mellékelte Erődsy Sándor
I. aljegyző, Maros Torda vármegye tiszt-
viselője:

„A Clevelandban felállítandó Kossuth-
szobor talapzata alá azon forró óhajttással
küldöm e kis zsáknyi, 3 szabadsághős vért-
tanu vérvével áztatott földet, hogy a szobor
a magyar nép dícsőségenek és tekintélyének,
főképen pedig a Kossuth Lajos iránt érzett
hálas kegyeletének örökbecsű megnyilatko-
zása legyen.”

(Majthényi mezejéről.)

A Majthényi pusztai mezejéről is érke-
zett föld. Van-e magyar, aki ne hallotta
volna a majthényi pusztai gyászos híret. . .

A kurucz tabor itt hajtotta meg utol-
szor a zászlót. Azután már osztrák kezébe
került a zászló. És a tarogatókból máglyát
raktak a németek Szatmár piacán. . . El-
széledt a kurucz tabor. . . A bujdosók pi-
ros csizmáinak nyomát hóval lepte bé a
tél. . . Nagy Rákóczi, nagy Bercsényi is
idegenben bujdosnak már. . .

Ezen pusztaság, a majthényi pusztai
földjéről is érkezett egy zacskónyi, Szatmár-
megye alispánjának az utasítására küldötte
a kismajthényi notárius, meglehetősen lapos
szavakkal jelentvén: „Ezen föld, a történelmi
nevezetességű Majthényi sík ama részéről
való s lett általam felásva, hol 1711-ben a
szatmári beke megkötöttet.”

Mindamellét becsülést érdemel a kis-
majthényi jegyző, hisz a Kossuth atyánk
szobra alá sajátkezűleg ásta a földet.

(A fehéregyházi névtelen hősök sírjáról.)

Ama csatamezőről is érkezett föld, a
hol Petőfi Sándorunkat gyilkolták le a vad-
kozakok, ösmeretlen sirba temetvén őt. De-
rék magyar hazafi Somogyi István ur, Nagy-
küküllővármegye alispánja, bizonyítja ezt
levele:

„Tekintetes

Tóth András, szobrász
urnak

Debreczen.

Folyó hó 11 ról (július hónap) kelt le-
levelére értesitem, hogy Amerikában Cleve-
landban élő magyar testvérektől ezideig
semmiféle kérő levelet nem kaptam, most
azonban az ön kérésének eleget teendő, azon
hazafias czél elérésére, hogy Amerikában
felállítandó Kossuth-szobor az idegenben
is magyar földön állhasson, a vezetésem alatt

álló Nagy Küküllő vármegye területéről, a szabadságharcz küzdelmeiben 1849. évi július hó 31-én a fehéregyházi csataterén el-esett névtelen hősök szent sirjáról egy maroknyi földet küldök.*

A magyarok Istene áldja meg önt alispán ur!

(Kossuth község határából.)

Turóc vármegye alispánja, Beniczky alispán ur, „nagy Kossuth Lajos családi származási helyéről, vagyis Kossuth község határából földet” és küldött földet.

(Deák Ferencz születési földje.)

Zalavármegye alispáni székében is igazi derék magyar alispán ül. Nem királyi tanácsos. Zalavármegye alispánja a következő rövid, de hazafias levél kíséretében küldötte a nevezetes emlékü földet:

„A clevelandi Kossuth-szobor bizottságának meleg hazafias felkérése folytán van szerencsém Deák Ferencz a haza bölcsének sőtörői szülőháza udvarából beszerzett zacskó-földet Tekintetes czimnek megküldeni.

Vajha az édes hazai föld és az azon nyugvó szobor lsten ujjaként állva hirdetné a messze idegenben élő magyar honfitársaink előtt „Hazádnak rendületlenül légy hive óh magyar!”

Tisztogatás.*

Szterényi József bukása.

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi minisztersége idején korlátlan hatalomra vergődött miniszteri tanácsos, kinek nevével az utóbbi négy évnek minden iparfejlesztési botránya szoros kapcsolatban van: megbukott. Bukása nem volt meglepetésszerű. Mindenki tudta, hogy csak hozzá kell kezdeni a kereskedelmi miniszterium ügyosztályainak komoly tisztogatásához, akkor Szterényi miniszteri tanácsos menni fog, mint azok a többi magas állású hivatalnokok is, a kik évek óta érdemtellenül foglalják el a kereskedelmi miniszteriumban hivatalaikat s a kik a fizetések felvétele és a czimek használatán kívül mi egyebet sem tesznek. Ámbar ezek a miniszteri hivatalnokok a kereskedelmi miniszterek és államtitkárok folytonos váltakozása miatt meglehetősen függetlenségre tettek szert, mégis Láng Lajos kormányra jutása idején egy kissé meghökkenetek, mivel tudták, hogy eddigi hatalmuk leűnő felben van, már azért is, mivel az akkor felszínre került, a sajtóban is tárgyalt botrányok, a melyeknek a keletkezéseik a kereskedelmi miniszteriumból datálódnak, az új kereskedelmi miniszterben megerlelték a tisztogatás eszméjének a keresztülvitelét. Elősegítette ezt meg az a körülmény is, hogy az országban egyre hangosabban, egyre erősebben érlelődtek meg a gazdasági kérdések, melyeknek keresztülvitelére a minisz-

* A Kolozsvárt megjelenő „Közgazdasági Napló”-ból vettük át ezen a kereskedői és iparos körökben bizonyosan feltűnést keltő hirt és cikkelyt, amelyre vonatkozólag még a következő ujságot is olvastuk a „K. N.”-ből. **Szterényi József bukása.** A kereskedelemügyi miniszterium iparfejlesztési osztályának vezetője, kinek nevéhez fűződnek a többek között a Fürtéle gyufa, Solymossy, Zsigmond, Turul, Tordai gipsz gyárak stb. subvencziói — mint félhivatalosan is jelentik — már a napokban Láng Lajos kereskedelmi miniszter intézkedése alapján elkerül az iparfejlesztési ügyosztály vezetésétől. Hivatalosan ezzel kapcsolatban adják tudtul, hogy a miniszter az általános munkás nyugdíjak törvény tervezetének a kidolgozásával bizza meg. A ki tudja mit jelent ez — azzal is tisztában van, hogy ezt úgy hívják — menesztés. Mint értesülünk, Szterényinek a menesztése szoros kapcsolatban van az állami subvenczióknak könnyelmű adományozásával, az ez ügyben felszínre került botrányokkal — különösen pedig e kérdésben egy legutóbb megjelent röpirzt tartalmával.

ter a kereskedelmi miniszteriumban tulságosan nagy hatalomra, ugyszólván teljesen független munkakörre vergődött miniszteri hivatalnokaival nem vállalkozhatott.

Láng Lajos kereskedelmi miniszter a tisztogatást a kereskedelmi miniszterium két legönállóbb ügyosztályán, a vasutügyi és az iparfejlesztési osztályon kezdte meg. De e mig a vasutügyi osztály tisztogatása nem járt nehézséggel, mivel ott csak a rendszerben volt a hiba, az iparfejlesztési ügyosztálynak a tisztogatása ellenkezőleg, nagy nehézségekbe került, mivel erről az ügyosztályról, annak a vezetéséről egy egész halmozott adat forgott közszájon, a sajtóban s általában mindenütt, a hol szó került róla. Hiszen csak legutóbb emlekeztünk meg arról a hallatlan botrányról, a melynek előidézője szintén az iparfejlesztési osztály vezetője volt, hogy Erdély gazdasági helyzetének szanálása és a kivándorlás megállítása czimén óriási állami támogatásban részesített egy olyan vállalatot, a mely tisztán és kizárólag csak arra lett alapítva, hogy egyeseknek az egyéni vagyonosodását előidezze. És mig ugyanarról a vidékről, ugyanabban az időben tíz-tizenkét erdélyi magyar iparosoknak megérdemelt kis összegű subvencziós kérését visszautasította, mig azokat a kivándorlásra kényszerítette, addig támogatásával létesítette azt a vállalatot, a mely a legképtelenebb módon alakult meg s a mely méltó fényképe a Szterényi miniszteri tanácsos iparfejlesztési politikájának. Még egészséges iparos államban is öngyilkos gazdasági rendszer volna az iparfejlesztést olyan kezébe letenni, mint a melyben az eddig nálunk volt. Hát még akkor egy olyan államban, mint a milyen Magyarország, a mely teljesen nélkülözi az ipart, (mert tönkretették. Szerk.) a mely egy más államnak teljesen le van kötve, oda dobni azt a csekély iparfejlesztést is a korrupciónak és a stréberségnek.

Mert hogy nálunk eddig ez volt a divó rendszer, legjobban mutatja meg az a négy évi iparfejlesztési politika, melynek a végeredményét és a kifolyását a napilapok törvénytörvényes hírvonatában és a hivatalos lapoknak a közzéadásában találhatjuk meg. Hogy Láng Lajos kereskedelmi minisztert a tisztogatásánál milyen intenczió vezette, nem tudjuk. De bizunk benne, hogy ő, a ki tudatában volt az ott folyó ügyekről, Szterényi miniszteri tanácsos megbuktatását azért idézte elő, hogy az iparfejlesztési osztályt, a melyre a mostani súlyos gazdasági viszonyok közepette — égető szükség van, egészséges működésbe hozza és bevigye oda az iparfejlesztési rendszernek becsületes és őszinte munkáját. Várjuk az eredményt.

Nadányi Emil.

Délutáni levél.

(Ajánlva a debreczeni magyarság jóindulatába.)

Midőn a hortobágyi pásztorok ajándékára gondolok, melyet a nagy amerikai Unio hatalmas elnökének, Roosewelt urnak szántak melegsziw hazafiai, eszembe jut egy régi-régi debreczeni szenátor, Dányádi szenátor uram, a ki a kurucz világot követő időben képviselte és védte a debreczeni város és polgárság érdekeit Pozsonyban és Bécsben. Ennek a nemzetes Dányádi urnak olvastam az egyik levelét, a melyben fő-fő kan-

czelláriai, pozsonyi és bécsi udvari nagyurak részére sürgetőleg kér bizonyos mennyiségű „debreczeni szappant”, irván bírák uraiméknak:

— Higgyék meg kigyelmetek, nagyobb léssen az értékénél a becsi . . .

Ezzel az amerikai elnöknek szánt hortobágyi különlegességekkel is ilyenképpen vagyunk, az én véleményem szerint. Az értékénél nagyobb léssen a becse . . . És a hatalmas köztársasági elnök jóindulatát és figyelmét, lévén különben is barátja a lovagias magyar nemzetnek, mivel ő a néprajzi dolgokat szenvedélyesen is gyűjti, még inkább ráfogja irányítani a mi Amerikába vándorolt és ottan küzdve-küzdő testvéreinkre.

Már pedig kétségbevonhatatlan, hogy ilyen hatalmas embernek, a nagy köztársaság első emberének a jóindulata üdvös, hasznos lesz, lehet szegény testvéreink sorsára; melyet, mint a clevelandi orczátlan eset is bizonyítja, még a hazánkban kivándorolt tótok is nehezíteni igyekeznek.

A hortobágyi czifra szür, szíronyos fonású karikások, nyeregkészség, kulacs és a pásztoremberek egyéb babra munkái már elkészültek. 150 forint az összes költségük ezeknek a remekbe készült munkáknak, melyeket ki is fognak álitani. Ezen költségek összeadása végett fordultak hozzád, és fordulok én is hozzád Debreczen város minden rendü-rangu polgársága és urala. Egy-két nap alatt összekell adni ezt a kis összeget, hogy a debreczeni népeleti különlegességeket Zseni József a nemzeti szövetség titkára magával vihesse Amerikába. Mi, illetőleg a „Debreczen” ujság, kézhez vesszük, nyugtatjuk, az illetékes helyre el is juttatjuk az ezen czélra szánt adományokat, nem mulasztván el köszönetet mondani Szávay Gyula és Farkas Albert uraknak, továbbá a derék iparosoknak és pásztoroknak, a kik az eszme megvalósításához legjobban igyekeztükkel és tudásukkal járultak hozzá, mert néhai való jó nemzetes Dányádi szenátor ural szolván:

— Higgyék meg kigyelmetek, ennek az ajándéknak is nagyobb lesz az értékénél a becsi . . .

Szabad Hajdu.

NAPI HIREK.

A debreczen—miskolcz—kassai vonatok menetrendje.

Májusi üléséből felirt a kamara a keresk. miniszterhez a debreczen—miskolcz—kassai vonatközlekedés megjavítása és közvetlen kocsik alkalmazása iránt. Különösen a Debreczenből Miskolczra éjjel 15 óra 34 perczkor érkező vonat hosszú várakozási idejét panaszolta fel. A kereskedelmi minisz-

ter ma érkezett leiratában kifejti, hogy a kamara által kérelmezett menetrend megjavítás csak 8 vonatszaporitással volna megvalósítható, ez pedig pénzzel járván, nem teljesíthető. Közvetlen kocsikat azonban időközben a máv. forgalomba helyezett.

Váradi elismerés Debreczennek.

Hogy néhanap Debreczen, a leczáfolt „zsíros” Debreczen is szolgálhat követendő példával más városoknak, bizonyítják ezt a nagyváradi „Szabadság” következő sorai, melyekben a tisztelt társ „A villamos világítás ügye Debreczenben” cím alatt a következőket írja:

„Rimler Károly polgármester érdekes kimutatást kapott a napokban. Debreczen város küldötte meg neki az ottani köz- és magánvilágítás kezeléséről és bevételi eredményéről szóló jelentés kimutatást. A hajduvárosban (Ez tévedés! Debreczen nem hajdu város. Szerk.) tudvalevőleg légszeszvilágítás van jelenleg és a város egy esztendővel kevéssel hosszabb idő óta van a légszeszgyár birtokában. A kimutatás az első évről szól és számos olyan adat van benne, amely a világítás ügyének aktualitása miatt a nagyváradi közönséget is readkivül érdekli. Elsőbb is megtudjuk a jelentésből, hogy a világítás kitűnő üzlet, még akkor is, ha légszesz terjeszti a ényt. Debreczen városa 340.000 korona, nagyon ócsó árért váltotta magához a meglevő légszeszgyárat és már az első évben 56.000 koronánál több jövedelme volt belőle, ami 164 százaléknak felel meg. Meg kell jegyeznünk, hogy a debreczeni légszeszgyár ugyanolyan nagyságu, mint a váradi. És e jövedelem ellenére Debreczen városa villamvilágítást óhajt berendezni és a tanács már hosszabb idő óta tanulmányozza az atalakitás kérdését, valamint a módozatokat, a melyek a modern villamvilágítás berendezését lehetővé teszik. A fentebb említett jelentésben befoglaltatik a tanács véleménye is és ez az, ami Nagyváradot főként érdekli. Debreczen város tanácsa rövid idővel a villamosvilágítás kérdésének tanulmányozása után érintkezésbe lépett az ottani gőzmozdonyu köztutavissal és a lovasúttal, hogy hajlandók-e az üzemet villamos erőre átalakítani és a város villamtelepéről venni áramot. A közuti vasutakkal való tárgyalásnak mindaddig semmi eredménye nem volt és a jelentés azt mondja, hogy ilyen körülmények között a villamtelep felépítéséről egyelőre szó nem lehet mert ha a Közuti vasutak nem vesznek áramot, a villamtelep nem volna jövedelmező. A debreczeni viszonyok természetesen nem mindenben alkalmazhatók Nagyváradra, de a jelentés utóbbi része kétségtelenül meg fogja nyugtatni azokat, akik aggályoskodtak a fölött, hogy a Közutinak áramot adjon a város. Rimler Károly polgármester, a ki a város számos nagyfontosságú ügye miatt egy napra sem hagyhatja el hivatalát, gondosan áttanulmányozza a jelentést, hogy a debreczeni tanulmányokat Nagyvárad város hasznára értékesíthesse.”

A Petőfi dalkör Tokajban.

A Petőfi dalkör választmánya e hó 14-én választmányi ülést tart, melyen megállapítják a tokaji ut kirándulásának módozatait. A tokaji dalkör ugyanis e hó 28-án zászlóavatási ünnepélyt tart, melyen részt vesz a Petőfi dalkör is.

A városházáról.

Ronesik Lajos főszámvivő, Körner Adolf tanácsnok szabadságidejük letelvé,

hivatalukat ismét elfoglalták. Oláh Károly tanácsnok ma kezdette meg szeptember 10-ig terjedő szabadságidejét.

A „Magyarság” ügyéről

egyformán megvan a maga őszinte véleménye a magyar sajtónak. Bizonyítják ezt a nagyváradi „Szabadság”-ban megjelent sorok is:

„Irtunk már a Magyarságnak, ennek a szomorú sorsra jutott újságnak a történetéről és arról a szerepről, amelyet ebben az ügyben Gondos Sándor, a magyar sajtónak ez a sötét alakja játszott. Érdekes, hogy ez a Gondos Sándor a napokban levelet irt Benedek János dr.-nak, a Debreczen napilap főszerkesztőjének. A nevezet lap kikelt a Magyarság szerkesztőjének elcsapatása ellen, a mire Gondos a következő levéllel rohant neki Benedek Jánosnak.

„Nagyságos uraim! Olvasom a Debreczen-ben, hogy mily modern tárgyalják önök a lapunknál beallott változást. Nézetem az, hogy bár nagyságod százdírről rokona Benedek Elek urnak, míg Györfly Gyula ur képviselőtársa a dologban érintve van a neve alatt megjelenő lapnak ilyen álláspontot elfoglalni nem szabad. Ha elfoglal mégis — ez világos rosszakarat és képviselőnek képviselővel szemben tanusított politikai szemérmertlensége.

Megjegyzem, hogy Györfly ur e levelről mit sem tud. Ez az én nézetem. Vállalom érte a felelősséget. Budapest, 1902. VIII—6. (belyegzővel alányomva) a „Magyarság” szerkesztősége. Gondos Sándor.

Mindenesetre nem utolsó dolog, hogy ez a Gondos Sándor oktat ki valakit a politikai szemérmertlenségéből és a „Debreczen” szerkesztőségének bizonyára nehezére esett szelid tollal és nem egy bizonyos más suhogó eszközzel válaszolni erre a paratlanul toladó ripők kötekedésre.”

Valóban igaza van a tisztelt váradi laptársunknak.

Füüdőlevél Tusnádról.

Tekintetes szerkesztőség! A mult héten irtam a „Debreczen”-nek egy tusnádi füüdőlevélkét. Nem kapták-e meg vagy nem közölték? Megirtam, hogy Debreczenből sokan vannak Tusnádfüüdön, így: dr. Bruckner Ernő neje és fia, Kretz honvédőrnagy és neje, Eder százados neje, dr. Engelné és leánya, dr. Szántainé és leányai, özv. Katz Sámuelné, Katz Ida, dr. Kardos Albert, Tikos Imréné, özv. Sinayné, Lengyel Eliz tanítónő stb., nem említve az atutazó vagy a többi szekelyfüüdőköl atránduló debreczenieket. Tusnádon küüdömben nagyban készülődnek az aug. hó utolsó napjaiban tartandó szekelykongresszusra, amelyre a debreczeni szekelytársaság küüdötteit is várják. Kiváló tisztelettel Tusnádfüüdön 1902. aug. Ida-villa. Kardos Albert.

Vásári történetek.

A debreczeni nagyvásárokon mindenkor megjelenik néhány zsebmetsző. Tegnapi sikerült a rendőrségnek egy gyászruhás özvegyet elfogni, kit zsebtolvajlásan értek. Özv. Varga Istvánné az eleván, gyászfátyolos hölgy neve, ki tegnap 12 zsebtolvajlást követett el, de a tizenharmadiknál rajtavesztett. A rendőrség a bánatos kis özvegyet tartóztatta és átadta az ügyészségnek. — Egy másik zsebmetszőt is elfogtak. Bomba József kufár a jómádár, kit szintén tetten

érték. Ötet is hosszabb tartózkodásra az ügyészségnek adták át. — A vásártéren ittas állapotban parázs verekedést rögtönöztek Beregszászi Antal, Palóczy Mihály és Nagy Lajos suhanczok. Az ital föltüzeltte őket s szóváltásba elegyedtek, majd pedig botra mentek. Az előhívott rendőrök választották szét a már több sebből vérző duhajkodókat. — A lóvásártéren két lókupecz Farkas Ferencz és Lázár István 490 korona erejéig megkárostitotta Fodor János h. dorogi lakost.

Farkas Ferencz megvásárolt Fodortól egy lovat 180 korona értékben. A lovat Fodornál hagyta és csak délután kereste fel Lázár Istvánnal, a ki egy kehes, rossz lovat vezetett maga után.

— Ezt a lovat most vettem 400 koronáért, mesélte Farkas Fodornak. Adjon kölcsön hát négyszáz koronát. Majd később, ha az én lovam árát kifizetem, átadom a pénzt.

Fodor minden gondolkodás nélkül belemént az alkuba, átadta a kért pénzt. Es azóta a két kupecznek nyoma veszett. Kárpótlásul egy rossz lovat hagytak hátra, a mely alig ér harmincz forintot. A rendőrség távirati uton tett intézkedést a csalók kézrekerítésére, a kik a négyszázkilenczven koronával még tegnap este elhagyták a várost.

A debreczeni vitéz tüzér halála.

A 48-as idők egy vitéz katonája halt meg tegnapelőtt Budán: Bozóky György nyug. adótáros, az arany érdemkereszt tulajdonosa, a ki mint tüzér vett részt a szabadságharcban. A debreczeni csatában másodmagával maradt meg ágyuja mellett, mely muszka kézre került, miután, egynek kivételével, a lovak is mind elhullottak az ellenség golyóitól. Világos után az osztrák hadseregbe sorozták be Bozókyt. Küzdött a szolferinói csatában, hol mind a két lábát puskagolyó érte. Az alkotmányos korszakban az adóhivatalba került s mint kisújszállási adóváros vonult néhány év előtt nyugalomba. Az elhunytban Bozóky Aladár nagyváradi jogak. igazgató bátyját gyászolja.

Öngyilkosságok a megyében.

A szomszédos Kaba községben szombaton két öngyilkosság történt. Szilágyi János a község egyik legmódosabb gazdaembere régóta gyógyíthatlan betegségben szenved. Nem tudta elviselni a betegséggel járó fájdalmat s szombat este az istállóban felakasztotta magát. Mire rátaláltak már halott volt. — A másik öngyilkosság ugyan csak Kaba községben történt. — Bagi Imre földmives csekély keresményéből alig tudta családját eltartani. Néha napok is eltelték s családja nem evett egyebet szárazkenyérrel. Ez annyira elkeserítette Bagi Imret, hogy felesége tavollétében felakasztotta magát. Mindkét öngyilkosság nagy részvétet kelt a városban.

Három világrész katonája Debreczenben.

Érdekes ember időzik most Budapesten: Abdullah Nedzsáti effendi, török császári testőrszázados, a kinek ereiben magyar vér csörgedez. Édesatyját Szarvassy Józsefnek hívták, a ki végigküzdötte a szabadságharcot s a világosi katasztrófa után Kosuthal és Bemmel Törökországba emigrált.

A harmincz négy esztendő Abdullah Nedzsati, bár töröknek született, szívében őrzi azt a hazát, amelyért atya vérét ontotta s ezt a szeretetet megpecsételte azzal, hogy megtanult magyarul. Szittya fájára büszke, harcolt a félhold lobogója alatt Ázsiában és Európában. Majd elment a burokhöz s harmadfél évig küzdött az angolok ellen. Most tért vissza Afrikából s ellátogatott közzénk, hogy tanuja lehessen annak a nagy ünnepnek, a melyet országszerte rendeznek Kossuth Lejos századik születésnapján. Azután visszamegy Konstantinápolyba s jelent kezik ezrednél. Abdullah Nedzsati effendi Konstantinápolyban született 1868-ban török anyától. Atyja magyar szellemben nevelte igen gondosan. Nevelőt is fogadott hazába, Horvath Mihály emigrans ügyvédet, Abdullah tökéletesen megtanult magyarul, angolul, francziául, németül es szerbül, később pedig perzsául, arabul es görögül. Tizenöcezes éves sem volt, a mikor beállott önkéntesnek a török lovassághoz. Nemsokára beosztották a testőrezredbe, mely a Jildiz-kioszkban teljesít szolgálatot. Az első görög-török háboruban, tizenhat évvel ezelőtt mint zászlótartó tiszt helyettes vett részt. — Később Kréta szigetére neveztek ki hadnagynak. Szolgált es verekedett a szultán azsiai birodalmában is. A legutóbbi török-görög háborút mint főhadnagy küzdötte végig. — A domokosi csatában tanusított vitézségeért századossá nevezték ki. Nyugodtabb időben magyar könyveket olvasott s levelezett is a többek közt Kossuth Ferenczel is. Edesatyja 1896-ban halt meg, akkor tabornok volt a török hadseregben. A fiatal török százados 1899. őszén elhagyta Törökországot, mert egett a vágytól, hogy felejtsd kardját a buroknak. Transzwalban termelt s tisztí ranggal Botha seregébe osztottak be. Szolgált De Wett es Delarey alatt is s a többi közt résztvett abban a csatában is, a mikor Methuen tabornok megsebesült es a burok fogságába került. Abdulla Drakensfeldnél golyót kapott a nyakába. Spionskopnál pedig kardvágást a fejére. Az utóbbi csapást egy skótzredes mérte rája ki azonban halállal lakolt ezért. Sebeiben sokaig feküdt; de a mikor felépült, ujra a harczőlök közzé állott. A béke után alruhában Lorenzo-Marquezbe ment, majd Beirába vándorolt. — Egy olasz olasz hajó elvitte ingyen Port Saidba. Onnan Brindizibe, majd Velenczébe vitorlázott. Julius 8-án érkezett Velenczébe s egy héttel később látta a kampanile összeomlását. A velencei terparancsnok anyagi segítségével eljutott Cormonsig. Ott eladta óraját s az így szerzett pénzen Fiuméba ment. Onnan Szápary László gróf kormányzó segítségével jutott Budapestre. A fővárosba nyolce nappal ezelőtt érkezett s a török tiszt ruhában feltűnést kelt mindennütt, a hol megfordul. Nagyon elgyöngült s be kellett mennie a Rókus-kórházba. Egy heti apolás után ma elhagyta a kórházat. Orvosai azt mondták neki, hogy Transzwalban szerzett fejszélét operálni kell. Abdullah százados Bécsbe utazik, jelentkezik a török nagyszövetség katonái attaséjánál, aztán visszatér Budapestre s itt a Vöröskereszt-kórházban megoperáltatja magát. Hiszi, hogy akkorra fölgyógyul, a mire a Kossuth ünnepség lesz. A debreczeni ünnepet fogja végignézni, mert edesatyja azon a vidéken született s résztvett a debreczeni csatában is. Abdullah Nedzsati szeptember végén visszatér Konstantinápolyba, a hol ezredén kívül három kis gyermeke is várja.

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintes szerkesztőség!

A „Debrecen” egyik számában közlött visszaemlékezés a Honvédtemető 1-ső fekete

keresztjére, eszembe juttatja, hogy én 20 éves koromban 1861 November 1-én este 6 és 7 óra közt azon keresztre, ugynevezett mécses poharakat vittem ki, a poharakat a kereszt ké: fekkentes ágára raktam s a mécs beleket meggyújtottam, így emlékeztem meg halottak napján az ott nyugvó hősről.

Teljes tisztelettel

T. I.

Erre nem mondhatunk mást, minthogy hazafias es derek eljárás volt T. I. urtól.

A ref. iskolák es a ref. egyházi törvények revisiója.

Nagyfontosságú javaslattal állott elő a Debreczenben pár hónappal ezelőtt szervezkedett országos ref. tanár-egyesület megbízásából egy küldöttség, Ugyanis most hogy közeledik az új ref. törvényhozó zsinat összehívásának az ideje, az egyházi törvények közoktatási es köznevelési részének a viszonyokhoz mért átalakítása tárgyában, a ref. tanárság közjogi helyzetének szabatosabb körvonalozása, valamint általában a tanító es tanári testületeknek egyházi hatóságokkal bensőbb kapcsolatba való hozatala érdekében a tanár-egyesület a konvent előtt mondja el mindama kívánatokat, amelyek az imént mondott czélból az egyházi törvények revisiója alkalmával figyelembe veendőek lesznek.

Fadlallah el Hadad kitüntetése.

Fadlallah el Hadad Mihály ezredesi, volt debreczeni mentelep-parancsnokot, jelenleg a bábolnai m. kir. ménes igazgatóját igen szép kitüntetés érte a legfelsőbb helyről. — A király ugyanis Fadlallah el Hadad Mihálynak érdemei olismeréséül a vaskoronarend III. osztályát adományozta. A jeles katonának eme legujabb kitüntetése Debreczenben is sok hívének szerzett örömet.

Az állategészségügyi körzetek felállítására.

Az állategészségügyi körzetek felállításának régóta vajudó kérdése interpelláció alakjában szöbakerült a ma tartott tanácsülésen, olyan értelemben, miért késik a körzetek felállítására, mikor a miniszteri jóváhagyás már oly régen leérkezett. — Király Gyula tanácsnok nyomban megadta a választ, mely szerint a körzetek felállítására folyamatban van. A körzetek helye már ki van jelölve, minden körzetben most készítik a dögtereket s a jelző póznákat is készítik már, úgy hogy rövidesen teljesen elkészül, mikor is jelentést tesznek a miniszternek a körzetek életbeléptetéséről.

Zichy Jenő gróf ülőhelye.

Aligha tévedünk, ha Zichy Jenő grófot tartjuk a legnépszerűbb es legmozgékonyabb mágnásnak Magyarországon. Zichy Jenő, aki olyan mozgékony, mint a mesébéli nagy eszmas János, majd itt, majd ott tűnik föl, de mindenütt akkor amikor szükség van reá, vagy valami hasznos munkát művelhet. Még alig, hogy a kis sziklás Montenegróban járt es szerzett

népszerűséget a magyar hazának, az Európa apósának készülő fejedelem udvarában, már is birtokán termelt, ahol József főherceget es a honvédtisztikart fogadta vendégszerető kastélyában, majd francia vendégeket fogadott es azokkal Budapestre sietett, hogy itt bemutassa imádott fővárosunk szépségeit.

Igy látogatott el a régi képviselőházba is, ahol szokott elmés megjegyzéseivel mutatta meg politikai közéletünk szereplő alakjainak ülőhelyeit. Majd a balközép első padján k szelére mutatott.

— Itt ül az én esekélységem!

Azzal hirtelen a homlokához kapott.

— Nini, erről jut eszembe hogy költözködünk. Mindjárt meg is szólította a képviselőház egyik tisztviselőjét:

— Nézze barátom, ugy-e tudja, hogy 20 év óta ezen a helyen ülök. Itt szeretnék ülni az új képviselőházban is. Tudja, a bal fülemlen nem jól hallok es azért szeretném, ha a kormányt a jobb fülemlen mögött tudom. Háttha az új kormányban kimondják az önálló vámtérület felállítását. Azt pedig első kézből szeretném meghallani.

VII-dik Edvárd király.

Lefolyt Londonban a király koronázási nagy parádé. Meghalt a királynő — éljen a király! VII-dik Edvárd a neve. Gyöngye egészsége a király. Kitudhatna, hogy mikor nyomja agygon a kiélt testet es lelket a világi birodalom súlyos koronája?

Új tagok az Angelotti mulatóban.

Angelotti mulatójában a „Biká”-ban ma este új tagok fellepte gazdagítja az amugy is élvezetes s változatos műsort. Ma este lépnek fel először Little Karabin kitűnő humorista es táncművész, továbbá Mstr Villy a híres tornaművész. A mulató megtekintését ajánljuk a közönség figyelmébe.

A legrégibb „Magyar Variete” Debreczenben.

Mezey János direktort megilleti az uttörő név a magyar artisták közzét. Már évtizedek óta es előtt működött Debreczenben jobbnál jobb énekes társulatával. Most ismét Debreczenbe érkezett a társulatával a népszerű, derek, örökifju kedélyű Mezey János es a mai naptól, 12 tagból álló művész társulatával a Németh András „Debreczen városához” címzett szállodájának gyönyörű kertjében fog vendégszerpelni. Bemeneti díj nincs. Felmentési jegy azonban 1 koronaért kapható. Az előadás kezdete 8 órakor. A műsor 20 fillérért kapható. Jó ételek, italok, pontos kiszolgálásról Németh András vendéglős gondoskodik. A magunk részéről szívesen ajánljuk a legrégibb magyar artistát, Mezey Jánost a társulatával együtt a mulató közönség pártfogásába.

A debreczeni izr. hitközség iskola adója.

A következő sorok közlésére kértünk fel: A f. hó 5-én ulésezett közigazgatási bizottság igen üdvös határozatot hozott a debreczeni izr. hitközség javára, ugyanis annak idején megemlékeztünk azon felekezeti surlódásokról, melyek a helybeli izr. hitközség es orthodox izr. hitközség közzét uralkodnak, különösen mióta az orthodox hitközség külön iskolát nyitott, mely iskola megnyitással az eddig közös népnevelés ügyét szolgáló izr. hitközség iskolájára nézve úgy erkölcsileg, mint anyagilag káros hatás gyakorolt, mert is az izr. hitközség az orthodox tagoktól további 5 évre az iskola adót követelte azon jogczimen, hogy az iskola felszerelésénél, valamint a tanerők alkalmazásánál az orthodox gyermekek számításba vétettek, es az iskola közös célját az orthodoxok is elismerték. Ámde az orthodox tagok az 5 éven át leendő iskola-

adó fizetésétől vonakodtak, ennek folytán az hitközség a közigazgatási Bizottsághoz fordult panaszával. Burger József hitk. főjegyző terjedelmes és érvekben gazdag emlékiratában magyarázva a közigazgatási törvényét, kimutatta az izr. hitközség jogos követelését és ennek alapján a közigazgatási Bizottság egyhangulag kimondotta, hogy az orhodox tagok kötelesek az izr. hitk. iskolájához még 5 éven át iskolaadót fizetni.

H. A.

Mulatság!

A debreczeni szabó munkások szak-egylete egyesületének könyvtára javára 1902 év aug. hó 17-én azaz vasárnap a nagyerdei dobos pavillon összes termeiben. A Debreczeni Munkás Dalegylet közreműködésével és szavalattal egybekötött Zártkörű nyári táncmulatságot rendez. A rendezőség fölkéri az érdekelt közönséget, a kik meghívókra igényt tartanak sziveskedjenek ezimóket az egyleti helyiségbe Deak Ferencz utca 4. sz.) vagy az egyleti tagoknál beadni.

Hírek az anyakönyvi hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalban az elmúlt het folyamán házasságot kötöttek: Ferge István—Kovács Katalin, Tammer Gyula—Szabó Eszter, Toth Sándor—Farkas Anna, összesen 3 pár.

Ugyanezen idő alatt a következő halálozások történtek: Szilágyi Margit 20 hónapos csecsemő, Nagy Margit 3 hónapos csecsemő, özv. Darvas Albertné szül. Bay Erzsébet 68 éves, Zsupos Gábor 48 éves napszámos, Jenes Julianna 14 napos csecsemő, Fele Sándor 9 hónapos csecsemő, Czueker Salamonné született Feldheim Eszter 83 éves, Zsiznomirszky Zsuzsanna 2 hónapos csecsemő, Gaszner Katalin 20 éves kegyű, Gulaesi Sándor 39 éves kőműves segéd, Balogh Peter 5 éves gyermek, Tütös Imre 9 hónapos csecsemő, Szilágyi Sandorné szül. Kovács Julianna 52 éves, Váradi Erzsébet 15 hónapos csecsemő, Villás Ferencz 17 napos csecsemő, Cseresznyes 1 napos fiú, Katona Mihályné született Balogh Julianna 53 éves, Veres József 6 napos csecsemő, Barak Ilona 1 hónapos csecsemő, Tóth Jolán 5 hónapos csecsemő, Vilmanyi József 13 hónapos csecsemő, Molnár Róza 2 hónapos csecsemő, Gönczi Maria 10 napos csecsemő, Pöcsi János 1 hónapos csecsemő, Popovics János 45 éves napszámos, Deak Jánosné, szül. Szilágyi Zsuzsanna 49 éves, Daróczi János 67 éves, Takacs Margit 10 napos csecsemő, özv. Bakos Gáborné szül. Bakó Katalin 85 éves, Végh Lajos 3 hónapos csecsemő, Benkó Bela 3 hónapos csecsemő, Kozma Róza 29 napos csecsemő, Szabó Ferencz 67 éves napszámos, Salánki Katalin 8 hónapos csecsemő, Tömösvari Julianna 38 éves, Nemeth Maria 10 napos csecsemő, Halmi Margit 1 hónapos csecsemő és 2 halvaszületés. Összesen 40. Minthogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 50 születést (26 fiú 24 leány) jelentettek be, úgy a születések 10-el múltak felül a halálozásokat.

Másfél száz család kitérése.

A békésmegyei Füzesgyarmat községében új unitárius egyház alakult, még pedig a református egyház kitért híveiből. Füzesgyarmat gazdaközönségének nagy része, 125 család hagyta el ősei hitét és tért át az unitárius vallásra. El lehet képzelni, hogy hatalmas okoknak kell lenni, mely százhu-

szonót családot kényszerít az áttérésre. Nem lehetnek az ottani ref. egyházban teljesen egészséges állapotok ilyen körülmények között. Az új egyházat Józsa Miklós budapesti és Adámossy Gábor vásárhelyi unitárius lelkészek alakították meg nagy ünnepléssel, melynek mintegy 250—300 tagja lehet. A kitérést a ref. egyház meg fogja érezni nemcsak erkölcsi tekintetben, hanem anyagi téren is, miután módosabb gazdák az áttérők s ezeknek egyházi adója ezentúl nem jöhet számításba

A vasuton.

Budapest és Bécs között a következő beszélgetés fejlődött ki két utas közt. Az egyik magyar ember volt, a másik idegenből jött s látszott rajta, hogy szivesebben nem beszélgetett volna.

— Szintén Bécsbe tetszik utazni? Kérde a magyar.

- Igen, feleli az idegen.
- Ott is tetszik maradni?
- Nem, Prágába megyek onnan.
- Prágában tetszik maradni?
- Nem, Hamburgba megyek.
- Hamburgban sem tetszik maradni?
- Nem, Amerikába megyek.
- Ahán, már tudom. Sikkasztani tetszett?

A debreczeni fésűgyár kiterjesztése.

A Dömsödy féle debreczeni fésűgyár üzemét szélesebb alapokra óhajtja kiterjesztetni, gyári berendezést tervez létesíteni s ehhez a kamara útján államsegélyért folyamodott, nevezetesen gépeket kért a minisztertől. A keresk. miniszter kedvezőleg intézte el a kérvényt s 5000 korona erejéig felhatalmazta a technológiai iparmuzeumot gépek beszerzésére. Feltételül kikötötte a miniszter, hogy: 1. a gépek csomagolási, szállítási, esetleges vám- és szerelési költségeit folyamodó a sajátjából fogja fedezni. 2. a gépeket legalább 3 éven át állandóan üzemben és jó karban fogja tartani. 3. ezen időn belül állandóan legalább 10 segédet és pedig — ha ilyenek jelentkeznek — első sorban helybeli kis létszámú mestereket és 3 tanonczot fog málhelyében tartani s az utóbbiakat szakmájában gondosan ki fogja képezni. 4. telepén kizárólagosan belföldi szarut fog feldolgoztatni. 5. kicsinyben való elárúttal nem fog foglalkozni. Amennyiben nevezett ezen kötelezettségeknek megfelel, minek ellenőrzése az illetékes kereskedelmi és iparkamara, valamint a ker. kir. iparfelügyelő feladata leendő, úgy a gépek a 3 év letelte után korlátlan tulajdonába mennek át, eilenkező esetben pedig a gépek töle bármikor elvehetők, sőt azok visszavétele iránt haladéktalanul fognak intézkedni.

Innét-onnét.

— Augusztus 11. —

(Még valami a Csokonai kultuszról.)

Simonffy Imre polgármester és társai tulságosnak találják már a Csokonai kultuszt. Levették a napirendről az indítványt, hogy a városi színház „Csokonai“-ról neveztessek el.

Hejh, pedig ha ezek a jó urak arra gondoltak volna, hogy annak a nagy magyar lelkű költőnek, Csokonai Vitéz Mihálynak, a míg élt és a földi siralomvölgyben szenvedett, mennyi és micsoda mostoha méltatlan mellőzést, mostohaságot kellett elviselnie szülővárosától, akkor talán a kegye-

letnek ezt a megnyilvánulását nem tiporták volna a porba és durván nem sokallották volna a Csokonai-kultuszt.

Csokonai amíg élt és nyomoruságosan ki nem szenvedett csak keserű és szűrés tuskékban részesült szülővárosától, a hol még halála után is nagy időnkig „kicsapott diák“, peregrinus volt a neve.

Már pedig Csokonai nemzetének oly örök szolgálatokat teljesített önmagát is feláldozván, a milyenre a polgármesteri székhelyben százezreket gyűjtögető Simonffy polgármester még álmlában sem gondolt. Tehát a debreczeni közgyűlés csak önmagát tisztelte volna meg, midőn az életében mellőzött, szenvedett, szülővárosától félreértett költő iránti kegyelele jeléül, igeis, hogy még inkább növekedjen a Csokonai-kultusz, színházát is Csokonai színháznak nevezte volna el.

Az élő Csokonai ellen elkövetett méltatlanságok élet letörte volna, némileg enyhítette volna az utókornak a kegyelele és az örök szeretet derűs sugarival sugározta volna körül azt a nehézkes vasoszlopot a Hatvan-utcaiak akáczfás temetőben.

Debreczennek még vezetnie kell, sokat kell vezetnie a nyomoruság által, gyámol nélkül, korai sírjába döntött Csokonaiért.

(Csokonai szobor a színházban.)

Nagyon kalmár felfogásra vall, hogy az irodalom jeles munkásait aszerint akarják osztályozni, a miként a szatyingos, vasas, üveges vagy fűszeres boltokat. . . Csokonai nem foglalkozott, legalább is nyomot hagyó módon nem foglalkozván, a színműirodalommal, tehát a színműíró szakosztályba illetékesen nem sorozható, tehát róla a debreczeni színház nem is nevezhető el.

Alighanem más felfogást vallottak azok a jobb, nemesebb és mondhatjuk magyarosab izlésű régebbiek, a kik a debreczeni színház díszes, valóban remek, az országban is páratlan kiállítású színházát építették és nemzeti költészetünk néhány nagyjainak a szobrával ezen muzsacsarnok homlokzatát még inkább ékítették.

Ezek a régiek a Kisfaludy, Kölcsey, Kazinczy, Vörösmarty, Petőfi szobor alakjai mellett juttattak helyet a kóbor Csokonainak is. . . Az egyik fülkében ma is ott áll a „Tihanyi riadó lány“ szerelmes szívű költőjének a szobra.

Ezennel felkérjük tehát Simonffy Imre polgármester urat és társait, a kik a Debreczenben született, növekedett és nyomoruságosan pusztult nagy nemzeti költőnek a nevét nem tartották méltónak a debreczeni színház homlokzatára vésetni, indítványozzák, le kell rombolni a színházról a Csokonai szobrot. . . Mert ha már a Csokonai neve nem méltó a debreczeni színházra, akkor a Csokonai szobornak sincsen ott helye. . . Nemes uraim! Csokonai kultusztól irtózó urak, ez legyen a legujabb jelszó, ha már következetesek akartok maradni

nemes Portőrő Kelemen.

A hazai iparkamarák orsz. gyűlése Debreczenben.

(És a székavatási ünnepély.)

A debreczeni nagy kereskedelmi és iparkamara szeptemberben tartja meg szék-
házavatási ünnepét és ezzel kapcsolatban a
hazai kamarák is országos gyűlést tartanak
Debreczenben. Middkét eseménynek közöljük
a napirendjét.

Szeptember 13-an. 1. A délutáni és
esti vonatokkal érkező vendégek találkozása
esti 8 órakor az „Angol királyéó” termében.
— Szeptember 14-én. 2. D. e. 9 órakor
ünnepi gyűlés a kamara tanácskozó termé-
ben. a) A kamarai székház felavatása. b) A
kerületi iparmúzeum megnyitása. 3. Délelőtt
11 órakor a kamarák VI. országos értekez-
letének megnyitása s a tárgyalások megkezdése.
4. Déli 2 órakor ebéd a Bika szálló
nagytermében. 5. Délután 6 órakor találko-
zás a Nagy-erdőben. Vacsora az erdei „Vi-
gadó”-ban. — Szeptember 15-én. 6. D. e.
8-11 ig az orsz. értekezlet tolytatása és
befejezése a kamara székházában. — 7.
Déli 12 óra 17 perczkor a vasuti vendéglőben
elkötött gyors ebéd után elutazás Máramar-
os-Szigetre. 8. Délután 4 óra 44 perczkor
megérkezés M.-szigetre. A város megtekintése.
Sinházi előadás. Társasvacsora. —
Szeptember 16-án. 9. Reggel kirándulás
Rónaszekre, Szlatinára, Nagy Boeszkóra, bá-
nyák és nagyipari telepek (n.-boeszkői vegyi-
gyár) megtekintése, ebéd N.-Boeszkón, del-
után Boeszkóról visszautazás Debreczenbe,
vagy haza. Debreczenbe érkező m. t. vendé-
geink szept. 17-én megtekintik a városi ipar
telepeket, vagy a Hortobágyot. (A m.-szigeti
kiránduláson való részvételre nézve
szives értesítést kér a kamara, hogy a részt
vevők száma felől tájékozva lehessen.)

A hazai kereskedelmi és iparkamarák
debreczeni (VI.) országos gyűlésének tárgysoro-
zata 1902. szeptember 14. és 15-én. (Ala-
kulás Tanácskozási rend. Beszámoló a nagy-
váradi V. orsz. gyűlés határozatainak fogat-
natosításáról.)

Napirend:

1. Az ország gazdasági önállóságának kérdése. Előadja: Szentpály István dr. a miskolci kamara titkára.
2. A megrendelések gyűjtését szabályozó (1900. XXV.) törvény. Előadó: Marshall Lajos dr., az aradi kamara titkára.
3. Kivitelünk fejlesztése és tarifáink. Előadó Szantó Győző, a debreczeni kamara helytagja.
4. A hazalási ügy törvénykezési rendezése. Előadó: Moga János, a temesvári kamara titkára.
5. A vidési központok megerősítése. Előadó: Huzella Gyula, a nagyváradi kamara elnöke.
6. Iparfejlesztési kérdések.
 - a) A kisipar. Előadó Kulinyi Zsigmond, a szegedi kamara titkára.
 - b) A nagyipar. Előadó: Sarkadi Lajos dr. a nagyváradi kamara titkára.
7. A mezőgazdasági termékek és cikkek hamisításáról szóló 1895. XLVI. t. cz. végrehajtásának visszasságai előadó Kirek-nopf Frigyes a soproni kamar titkára.
8. Kamarai belső ügyek.
 - a) „A szakirodalmi alap.” Előadó Kulinyi Zsigmond, a szegedi kamara titkára.
 - b) A teljes portómentesség kérdése. Előadó: Gámán József, a kolozsvári kamara titkára.
 - c) A törzskönyvi nyilvántartások. Előadó: Szávay Gyula, a debreczeni kamara titkára.

IRODALOM.

Gróf Batthyány Kázmér emlékiratai.

Rendkívül érdekes irodalmi mű kerül nemsokára sajtó alá. Ez nem más, mint 1849—49-iki daliás idők egyik kimagasló vezéralakjának, gróf Batthyányi Kázmérnak angol nyelven megírt emlékiratai.

Gróf Batthyányi Kázmérról a mai kor gyermekei igen-igen keveset tudnak. Pedig ő volt talán az, aki a legnagyobb anyagi aldozatot hozta a hazának és szabadságnak, mert a rémuralom zsarnoki kormánya husz millió forint értékű vagyont zsébelte el.

Gróf Batthyány Kázmér már a múlt század negyvenes éveiben felénken szerepelt közéletünkben Batthyányi Kázmér volt a Kossuth Lajos által alapított országos védőegylet elnöke, 1847-ben legerélyesebben harczolt a mellett, hogy Kossuth Lajos Pestmegyében követte legyen választva.

A magyar kormány Baranyamegye főispánjává és teljhatalmu királybiztossá nevezte ki. Batthyány Kázmér itt ritka erélyével tüntette ki magát, Az április 14-iki függetlenségi nyilatkozat kikiáltása után a Szemere miniszteriumba, mint külügyminiszter lépett be. Ő és Szemere voltak azok, akik Konstantin nagyhercegnek felajánlották Szent-Istvan koronáját. S ugyan-
csak ő felelte a visszautasítás után Szemere kérdésére: Hat most már mit csináljunk a koronával? „Törd össze és dobd a Dunába!”

Batthyány Kázmér emlékiratainak különösen érdekes része Batthyány Lajos és Kossuth Lajos jellemzése. Az emlékiratot a magyar írók érdemes nesztorá, Tóth Lőrincz rendezti sajtó alá aki bevezetés-ként Batthyány Kázmér életrajzát írja meg.

A „Vasárnapi Ujság”

augusztus 10-iki száma 31 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Lenau Miklós születésének századik évfordulója” (arczképpel és képpel Lenau szülőházáról.) — Költemények: „A stajer templomok” Fejes Istvántól. — „Hazámhoz” Lenau Miklós költeménye. Fordította Tordai Grail Erzs. — Regénytár: „Varga Imre.” Regény. Irta Vértési Arnold. (Goro Lajos eredeti rajzaival.) — „Piscesvics orosz tábornok vándorlái és kalandjai.” Saját elbeszélése. A szlav eredeti után közli Huszar Imre (képekkel.) — „Aszaf.” Elbeszélés. Irta Frank R. Stockton. Angolból fordította S. A. (képekkel.) — „Magyar polo-játékosok” (képekkel.) — „Az új sebészeti klinika” (képekkel.) — „VII. Edvard angol király udvara.” — „Mátyás király emléke tengerpartunkon” (képekkel a novii Szentháromság-templomból.) — „A debreczeni Szabadság-szobor” (képekkel.) — „Fejedelmi ajándékok.” — „Borostyány Nándor” (arczképpel.) — „József főherceg és az utolsó régi Nádor-huszar” (képekkel.) — „Petőfi szobra Almadiban” (képekkel.) — „A pétervárad Eugén-émlék” (képpel.) — Irodalom és művészet, Közintézetek és Egyletek, Sakkjáték, Képtálmány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre négy korona. „Politikai Ujdonságok”-kal és „Világkróniká”-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV., ker. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a

„Képes Néplap” legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillár.

Az Állatok világának

66 ik füzete is kikerült a sajtó alól, bizony-
ságául annak, hogy ennek a kiváló műnek
füzetes kiadása a lehető legpontosabban je-
lenik meg. A most közreadott füzetben —
amelyhez fekete nyomatu műlapot csatoltak
— a tűzesszemű hangyászmadár, a török-
madár, a rozsdás komlókú szürke és fazekas
madár, a barát pipra, a királymadár, a rara,
a kapuczinus madár, a sisakos madár, a ha-
rangozó madár, a szirti madár, az örvös
katinga és a javai ricsóka rajzait kapjuk
megfelelő szöveg kíséretében. A Brehm-Cher-
nel féle Állatok világa a Légrády testvérek
kiadásában lát napvilágot s egyike a leg-
becesebb és legszebben kiállított műveknök.
Egyes füzetek 80 filléért kaphatók akár a
Légrády testvérek könyvkiadóhivatalában
(Váci körút 78) akár a könyvkereskedések-
ben. Az Állatok világának eddig megjelent
kötetei már diszes és izléses kötésben is
megrendelhető, kötetenként 18 koronáért.

CSARNOK.

Vaterloo.

Eckmann—Chatrián elbeszélése után fordí-
totta: ifjabb Móríc Pál.

Midén besötétedett és a parancsot ki-
adták, a tábornözeket azonnal kikeltett ol-
tani. A takarodó is elmaradt, jeleként, hogy
az ellenség már nem tavol lappanghat.

De tiszta fényben ragyogott a hold. Mi
ketten, Buche Jancsi és én, ugyanegy kot-
laból ettünk. Midőn pedig megvacsoraltunk,
tovább két óráig beszélt a harbergi nyomo-
ruságos életeről, hogy a hegyek közül, kü-
lönösen hóolvadás idején, micsoda nagy ves-
zedelmek között szállítottak le a nyersfat.
Neki egészen menybéli jöletnek tűnt fel a
katona élet. Már hogysis ne! Hisz rendszeren
kijárt a meleg leves, hus, jó kenyér, azután
a ruha is meleg volt, még tartós lenvaszon
ingeket is adtak. Soha életében nem kép-
zelte, hogy még ilyen jól is lehet élni. Min-
dig csak a fölött töprengett, miként értesít-
hetne Gáspár és Jakab testvéreit, hogy mi-
lyen jó sorsba jutott, hogy azután, a hatá-
rozott kort elérven, ők is álljanak be kato-
nának.

— Igen, igen! Eddig még minden
megjárná, de hát az oroszokra, angolokra,
poroszokra nem gondolsz?

— Biz kutyába sem veszem őket. A
kardom olyan éles, mint a borotva. A szu-
ronyom pedig hegyesebb a tűznél. Inkább
ők rettegjenek, ha majd összecsapunk.

Valami jó barátok voltunk mi ketten.
Majdnem annyira szerettem Jancsit, mint
az én régi bajtársaimat Klipfelt, Fürstöt és
Czebedét. De Jancsi is ragaszkodott hoz-
zám és azt hiszem, darabokra vagdaltatta
volna magát, csak hogy engem a veszedel-
emből megmentsen. A régi kényeres pajtá-
sok sohasem felejtik el egymást. Például itt
van az öreg Harwig esete. Pfalzcburgban
ösmertem meg. Odaelő Bernadotte-al kato-
nászkodott és Bernadotte midőn a svéd
királya lett, ekkor sem feledkezett meg egy-
kori haló cimborájáról és nyugdíjjal támo-
gatta az öreget. De ha királlyságra emel-
kedtem volna, én sem felejtettem volna el
az én Buche Jancsi pajtásomat. Nem volt
ugyan semmiféle nagyszellem, hanem jó,
becsületes szívű fiú volt, ez pedig, szerin-
tem, többet ér a nagy észnél.

(Folyt köv.)

M. á. vasutak menetrendje 1902. máj. hó 1 től.

Debreczenből indul:

Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4 16
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9 01
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12 36
Budapest—Nagyvárad felé	este	10 27
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden	déli	12 —
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	8 10
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	3 56
Szatmár—M.-Sziget felé	este	7 58
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	2 56
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. u.	12 17
Csak Szatmárig	reg.	5 10
Miskolcz—Kassa felé	reg.	8 22
Miskolcz—Kassa felé	este	6 57
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	d. u.	4 01
" m. áll. v.-től	reg.	5 28
" vásártérről	reg.	5 51
H.-Böszörmény—	d. u.	4 06
B.-Sz.-Mihály felé	d. u.	4 15
" m. áll. v.-től	d. e.	11 20
" vásártérről	d. e.	11 20
Füzes-Abony felé m. á. v.-től	reg.	4 42
Füzes-Abony felé vásártérről	reg.	5 —
Ohat-Kócs—Polgár felé m. á. v.-től	d. u.	4 21
Ohat-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	4 31
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	9 25
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4 31

Budapestre érkezik:

A reggel 9 ó. 1 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1 40
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v.	este	8 50
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz.-v.	reg.	5 10
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy.-v.	este	9 40

Budapestről—Debreczenbe indul:

A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	6 50
A d. u. 1 ó. 36 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	8 30
Az este 6 ó. 26 p.-kor érkező gy.-v.	d. u.	2 00
Az éjjel 2 ó. 33 p.-kor érkező sz.-v.	este	7 05
Az éjjel 2 ó. 33 p.-kor érkező sz.-v.	(P.-Ladányig gy.-v. átszállással).	este 9 15

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől gy.-v.	d. e.	11 44
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3 36
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	6 26
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2 33
Budapest felől	reg.	7 42
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg.	5 03
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7 32
" " " " " " " "	d. u.	12 16
" " " " " " " "	d. u.	3 55
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10 12
Csak Szatmárról	este	6 45
Kassa—Miskolcz felől	reg.	8 07
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	reg.	12 07
Kassa—Miskolcz felől	este	7 53

B.-Sz.-Mihály —	vásártérre	reg.	8 04
H.-Böszörm. felől	máv.-hoz	reg.	8 17
"	vásártérre	este	6 14
"	máv.-hoz	este	6 35
"	vásártérre	d. u.	3 21
"	máv.-hoz	d. u.	3 30
F.-Abony felől vásártérre	d. u.	5 30	
" " " " " " " "	d. u.	5 45	
Ohat Kócs Polgár felől vásártérre	este	7 42	
" " " " " " " "	m. ávhoz	reg.	8 —
Derecske N. Léta felől	reg.	7 18	
" " " " " " " "	d. u.	3 13	

Magtár s gőzmalom

részvények eladók. Czim megtudható a kiadó hivatalban.

Egy esinosan butorozott szoba külön bejarattal minden órán kiadó Verbőczy u. 4.

Csere kerestetik.

Szomolnoki (Szepesmegye) intelligens zsidó család 13 éves leány helyett megfelelő esérért keres. Czim a kiadóhivatalban.

Előnyös kis bérlet.

Csapó-utca végén, a huszár kaszárnya mellett tiz katasztrális holdnál nagyobb — tanyával, jó vizü kuttal ellátott terület bérbeadó. Kertészetre igen alkalmas. Felvilágosítást ad **Fejér Ferencz** ügyvéd Piacz-u. városi bérház.

Nagy butor eladás.

Rendkívül olcsó árak!

Jelenik B. A. és Fia

butor áruházában 2—1.

Budapest, VII. Kerepesi-ut 8.

földszinti helyiségek

Az általam legpontosabban összeállított és tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytisztá

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerüzletben.

Ara egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 kr.
Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

Tóth Béla gyógyszerháza és illatszerraktára
DEBRECZENBEN (Tisza palota.)

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostávi szemben.

Hajdu-Böszörményben
a főtéren több üzlethelyiség, fűszer, fodrász, órástb. üzleteknek igen alkalmas, azonnal kiadó.
Értekezhetni Kövér és Társa czégnél H.-Böszörményben.

577—1902 v. k. sz.

Árverési hirdetés.

A debr. kir. jbiróságnak V. 890/2—1902. számú végzése folytán közhírré tételik, miszerint Schwartz Ármán debreczeni lakos részére Szabó József debreczeni lakostól 24 kor. 44 fl. perköltég erejéig 1902. évi apr. 4-én bíróilag felülfoglalt és 1240 koronára becsült házbutorok, üveges batár, szánska és egyéb tárgyakból álló ingóságok 1902. évi augusztus hó 12-én d. u. 3 órakor kezdetét veendő és alperes lakásán Csapó-u. 47 sz. háznál megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1902. jul. 22-én.

Török Péter bir. kiküldött.

Hordó eladási hirdetés.

A Gróf Degenfeld József és Dr. Balkányi Miklós tulajdonát képező „Erzsébet” szőlőtelepen épített, beton üveg pincze elkészülvén, az egész kiténő állapotban levő hordó készlet, mely mintegy 200 darab 6—7 hectoliteres hordókból áll jutányosan eladó.

Bővebb felvilágosítást a helyszínen ad (3—1.)

Kiss Imre
vinczellér.